

Besluit van, houdende regels over facturen en verbruiks- en kostenoverzichten van energie in verband met de implementatie van richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie (Besluit kostenoverzicht energie 2014)

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Economische Zaken;

Gelet op de artikelen 10 en 11 van Richtlijn (EU) nr. 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van de Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG (PbEU 2012, L 315), de artikelen 4 en 5 van de Wet implementatie EU-richtlijnen energie-efficiëntie, de artikelen 95lb en 95lc van de Elektriciteitswet 1998, de artikelen 42b en 42c van de Gaswet en artikel 8b van de Warmtewet;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies vannr. W.....);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Economische Zaken (nr....);

Hebben goedgevonden en verstaan:

§ 1. Begripsbepalingen

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

elektriciteitsmeter: kilowattuurmeter als bedoeld in bijlage MI-003 van de richtlijn meetinstrumenten;

energieleverancier: leverancier van gas als bedoeld in artikel 1ah, van de Gaswet, van elektriciteit als bedoeld in artikel 1, onder f, van de Elektriciteitswet 1998, van warmte als bedoeld in artikel 1, onder h, van de Warmtewet, of van koude;

gasmeter: gasmeter als bedoeld in bijlage MI-002 van de richtlijn meetinstrumenten;

leverancier van brandstof: leverancier van brandstof, niet zijnde een energieleverancier;

richtlijn meetinstrumenten: richtlijn (EG) nr. 2004/22/EG van het Europees Parlement en de Raad van 31 maart 2004 betreffende meetinstrumenten (PbEU 2004, L 135);

warmtemeter: meter als bedoeld in bijlage MI-004 van de richtlijn meetinstrumenten.

§ 2. Factuur

Artikel 2

Een energieleverancier of een leverancier van brandstof verstrekt ten minste eenmaal per jaar een factuur aan een afnemer voor de afgenomen energie of voor de afgenomen brandstof.

Artikel 3

1. Een energieleverancier of een leverancier van brandstof stelt de factuur op in duidelijke en begrijpelijke taal.

2. Op verzoek van een afnemer verstrekt een energieleverancier of een leverancier van brandstof nadere uitleg over de totstandkoming van de factuur.

Artikel 4

1. Een factuur van een energieleverancier bevat de volgende gegevens:
 - a. de periode waarop de factuur betrekking heeft;
 - b. de totale hoeveelheid afgenomen energie in de betreffende periode;
 - c. de verbruiksafhankelijke kosten voor de afgenomen energie;
 - d. in voorkomend geval de totale hoeveelheid door een afnemer aan het net geleverde energie in de betreffende periode;
 - e. in voorkomend geval de netto hoeveelheid door een afnemer aan het net geleverde energie in de betreffende periode;
 - f. in voorkomend geval de overeengekomen prijs voor de aan het net geleverde energie in de betreffende periode;
 - g. de verbruiksonafhankelijke kosten voor de afname van energie in de betreffende periode;
 - h. de totale kosten voor de afgenomen energie in de betreffende periode.
2. Het eerste lid, onderdelen a, b, en h, zijn ook van toepassing op een factuur van een leverancier van brandstof, voor zover deze gegevens beschikbaar zijn.

Artikel 5

Een energieleverancier of een leverancier van brandstof die een factuur baseert op meetgegevens die door een afnemer worden uitgelezen, baseert een factuur alleen op het geschatte verbruik als een afnemer niet tijdig de meetgegevens mededeelt.

§ 3. Verbruiks- en kostenoverzicht

Artikel 6

Een energieleverancier verstrekt ten minste een keer per jaar een verbruiks- en kostenoverzicht aan een afnemer.

Artikel 7

1. Een leverancier van gas of van elektriciteit verstrekt ten minste iedere twee maanden een recent verbruiks- en kostenoverzicht aan een afnemer van gas of van elektriciteit die beschikt over een op afstand uitleesbare gas-, of elektriciteitsmeter die op afstand wordt uitgelezen. Op verzoek van een afnemer kan de frequentie worden verlaagd.
2. Een leverancier van warmte of van koude verstrekt ten minste iedere twee maanden een recent verbruiks- en kostenoverzicht aan een afnemer van warmte of van koude die beschikt over een op afstand uitleesbare warmte- of koudemeter die op afstand wordt uitgelezen door middel van een radiosignaal dat verder draagt dan 250 meter. Op verzoek van een afnemer kan de frequentie worden verlaagd.

Artikel 8

Een leverancier van brandstof verstrekt voor zover dit mogelijk is een verbruiks- en kostenoverzicht bij een factuur, bij een overeenkomst, bij een transactie of bij een ontvangstbewijs aan een afnemer.

Artikel 9

1. Een energieleverancier of een leverancier van brandstof stelt het verbruiks- en kostenoverzicht op in duidelijke en begrijpelijke taal.
2. Een verbruiks- en kostenoverzicht heeft betrekking op de individuele situatie van een afnemer.
3. Op verzoek van een afnemer verstrekt een energieleverancier of een leverancier van brandstof nadere uitleg over de totstandkoming van een verbruiks- en kostenoverzicht.
4. Een verbruiks- en kostenoverzicht maakt geen onderdeel uit van een factuur.

Artikel 10

1. Een verbruiks- en kostenoverzicht van een energieleverancier bevat:
 - a. de gegevens, bedoeld in artikel 4, eerste lid;
 - b. een realistische inschatting van de totale jaarlijkse kosten van het energieverbruik van de afnemer;
 - c. indien dit mogelijk en nuttig is een vergelijking van het energieverbruik met het energieverbruik van een gemiddelde energieafnemer uit een vergelijkbare verbruikerscategorie;
 - d. indien dit mogelijk is een vergelijking, bij voorkeur in grafische vorm, van de onder b en c bedoelde gegevens, met dezelfde gegevens uit dezelfde periode van het voorgaande jaar;
 - e. de contactinformatie en de internetadressen van consumentenorganisaties of soortgelijke organisaties die informatie verstrekken over energiebesparende maatregelen, over vergelijkende verbruiksprofielen of over objectieve technische specificaties van energieverbruikende apparatuur.
2. Het eerste lid is van toepassing op een verbruiks- en kostenoverzicht van een leverancier van brandstof, voor zover deze gegevens beschikbaar zijn.
3. Een verbruiks- en kostenoverzicht dat gelijktijdig met een factuur wordt verzonden, hoeft niet te bestaan uit de gegevens, bedoeld in het eerste lid, onder a en b.

Artikel 11

Een energieleverancier vermeldt op een verbruiks- en kostenoverzicht van een afnemer als bedoeld in artikel 43, eerste lid, van de Gaswet, of artikel 95a, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998, die beschikt over een op afstand uitleesbare gas- of elektriciteitsmeter die op afstand wordt uitgelezen, de hoeveelheid energie die is afgenomen volgens ieder verbruiks- en kostenoverzicht in de afgelopen 36 maanden, of in de periode van het leveringscontract.

§ 5. Informatie-uitwisseling

Artikel 12

Op verzoek van een afnemer verstrekt een energieleverancier of een leverancier van brandstof een factuur of een verbruiks- en kostenoverzicht langs elektronische weg.

Artikel 13

Op verzoek van een afnemer, niet zijnde een afnemer als bedoeld in artikel 43, eerste lid, van de Gaswet, of artikel 95a, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998, die beschikt over een op afstand uitleesbare gas- of elektriciteitsmeter die op afstand wordt uitgelezen, verstrekt een energieleverancier of een leverancier van brandstof de beschikbare facturen en de verbruiks- en kostenoverzichten aan een door een afnemer aangewezen aanbieder van energiediensten.

§ 6. Kosten

Artikel 14

Een energieleverancier of een leverancier van brandstof verstrekt een factuur of een verbruiks- en kostenoverzicht kosteloos aan een afnemer.

§ 7. Overige bepalingen

Artikel 15

Het Besluit kostenoverzicht energie vervalt.

Artikel 16

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 17

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit kostenoverzicht energie 2014.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Economische Zaken,

NOTA VAN TOELICHTING

I. Algemeen

1. Algemeen

Richtlijn (EU) nr. 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van de Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG (PbEU 2012, L 315, hierna: de richtlijn), schrijft maatregelen voor die de energiebesparing stimuleren. Dit besluit strekt tot implementatie van de richtlijn. Het Besluit kostenoverzicht energie is ingetrokken en een nieuw besluit is opgesteld omdat het merendeel van de ingetrokken bepalingen aanpassing behoefde.

Dit besluit stimuleert een kosteneffectieve verbetering van de energie-efficiëntie bij energieafnemers, doordat met de verbruiks- en kostenoverzichten inzicht wordt gegeven in het energieverbruik. Artikel 9 van de richtlijn stelt eisen aan op afstand uitleesbare meetinrichtingen (hierna: slimme meters) die op basis van richtlijn 2009/72/EG en 2009/73/EG, de zogenaamde tweede en derde elektriciteitsrichtlijn, ter beschikking worden gesteld aan kleinverbruikers. Deze voorschriften zijn er op gericht om afnemers het volledige potentieel van slimme meters ten aanzien van energiebesparing te laten benutten. Het besluit bouwt hierop voort door, op basis van de data die met slimme meter worden gegenereerd, deze afnemers inzicht te geven in hun energieverbruik. De resultaten van het onderzoek dat is uitgevoerd in het kader van de kleinschalige uitrol van slimme meters naar de effecten van verbruiks- en kostenoverzichten (Kamerstukken II, 2013/14, 29 023 nr. 160, bijlage, hierna: monitoringsrapportage), zijn meegenomen, daar waar deze bijdragen aan een volledige implementatie van de richtlijn.

Het onderhavige besluit implementeert de onderdelen van de richtlijn die betrekking hebben op (de kosten van) facturering en het verstrekken van verbruiks- en kostenoverzichten één op één. Dat wil zeggen dat alleen de richtlijn wordt geïmplementeerd en - conform het hiertoe strekkende kabinetsbeleid - geen aanvullend nationaal beleid wordt uitgevoerd. Dit besluit is alleen van toepassing op het grondgebied van Nederland binnen de Europese Unie en heeft geen gevolgen voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

2. Factuur

Energieleveranciers moeten ten minste eens per jaar een factuur verstrekken aan de afnemers. In dit besluit is vastgelegd dat de factuur voor alle energiesectoren in duidelijke en begrijpelijke taal wordt opgesteld. Als de totstandkoming of de inhoud van de factuur onduidelijk is, geeft de energieleverancier hier op verzoek van de afnemer nadere uitleg over. Dit zorgt ervoor dat afnemers beter inzicht hebben in hun energieverbruik en ze deze gegevens beter kunnen vergelijken met het aanbod van een andere energieleverancier.

Dit besluit legt ook vast dat de verbruiksafhankelijke kosten en de verbruiksonafhankelijke kosten op de factuur moeten staan. De verbruiksgegevens bestaan uit de periode waar het overzicht betrekking op heeft, de totale hoeveelheid afgenomen en eventueel de teruggeleverde energie met bijbehorende prijs en de kosten voor de afgenomen energie. Het weergeven van de teruggeleverde energie is alleen mogelijk wanneer een afnemer zelf energie kan opwekken (bijvoorbeeld door zonnepanelen) en wanneer hij beschikt over een meter die terugleveringen kan registreren, zoals een slimme meter. De verbruiksafhankelijke energiekosten bestaan uit bijvoorbeeld de energieprijis per afgenomen meeteenheid energie en de verbruiksafhankelijke belasting. De verbruiksonafhankelijke kosten bestaan uit bijvoorbeeld het vastrecht, de netwerkkosten en de heffingskorting. De weergave van het verbruik wordt bij voorkeur weergegeven in eenzelfde meeteenheid, zodat het eigen verbruik gemakkelijker met bijvoorbeeld verbruikersprofielen of aanbiedingen van andere leveranciers te vergelijken is. Door beter inzicht in het eigen verbruik is het voor consumenten gemakkelijker om energie te besparen.

Artikel 4, onderdeel c stelt dat de totale hoeveelheid aan het net geleverde energie op de factuur moet komen te staan. Voor de netto aan het net geleverde hoeveelheid energie te berekenen moet de bruto hoeveelheid energie verminderd worden met het totale energieverbruik door de afnemer in de betreffende periode. De uitkomst hiervan kan positief zijn (de afnemer levert meer dan dat hij verbruikt) of kan negatief zijn (de afnemer levert minder energie dan dat hij verbruikt). Als een afnemer meer energie aan het net levert dan dat hij verbruikt, ontvangt hij de met de leverancier afgesproken vergoeding voor de teruggeleverde hoeveelheid energie. Daarnaast hoeft de afnemer over deze energie geen energiebelasting te betalen. De in mindering gebrachte energiebelasting moet ook worden vermeld op de factuur. Als een afnemer minder energie aan het net levert dan dat hij verbruikt, krijgt hij hier dezelfde prijs voor als hij betaalt voor zijn energie.

Bij netgebonden energievormen, zoals elektriciteit en gas, is het altijd mogelijk om dergelijke verbruiksgegevens te verstrekken. Voor niet-netgebonden energievormen zijn er grote verschillen in de plaats waar, de hoeveelheid en de tijd waarin de energie wordt afgenomen. Zo tanken automobilisten benzine bij verschillende tankstations, na verschillende hoeveelheden kilometers en op wisselende tijdstippen. Omdat hier geen regelmaat in zit, is het voor deze energievormen aan de betreffende leverancier om te bekijken welke verbruiksgegevens hij op de factuur kan zetten. Dit is ten minste de datum van de levering, de hoeveelheid afgenomen energie en de overeengekomen energieprijs. In sommige sectoren zijn er al voorschriften over de facturering. Zo vermeldt een leverancier van scheepvaartbrandstof al op een *bunker delivery note* de datum van de levering en de hoeveelheid afgenomen brandstof aan een afnemer (bijlage VI, voorschrift 18, punt 5, van het Internationaal Verdrag ter voorkoming van verontreiniging door schepen). Met het verstrekken van dergelijke informatie voldoet een leverancier van brandstof eveneens aan de gelijklopende bepalingen in dit besluit.

Een afnemer is medeverantwoordelijk voor een juiste facturering. Een afnemer moet daarom bijvoorbeeld tijdig de meetgegevens van het energieverbruik verstrekken aan een energieleverancier. Als een afnemer niet tijdig de meetgegevens doorgeeft, mag de energieleverancier een schatting maken op basis van verbruiksprofielen. In de praktijk gebeurt dit al.

3. Verbruiks- en kostenoverzichten

Alle afnemers van energie krijgen een verbruiks- en kostenoverzicht, maar de frequentie waarmee zij dit ontvangen verschilt per energiesector. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de netgebonden energievormen elektriciteit en gas dat van het gasnet wordt afgenomen, warmte en koude die wordt geleverd via lokale netten en niet-netgebonden energievormen zoals brandstoffen. Een leverancier van elektriciteit of van gas verstrekt ten minste één keer per jaar een verbruiks- en kostenoverzicht. Als de afnemer over een op afstand uitleesbare meetinrichting beschikt die op afstand wordt uitgelezen, stuurt een leverancier iedere twee maanden een verbruiks- en kostenoverzicht. Op verzoek van de afnemer kan de frequentie waarmee de verbruiks- en kostenoverzichten worden verstuurd worden verlaagd, maar een afnemer van gas of van elektriciteit moet ten minste één maal per jaar een verbruiks- en kostenoverzicht ontvangen.

Er wordt aangenomen dat de marktomstandigheden voor bemetering van warmte en koude gelijksoortig zijn, dus dat voor zowel het meten van warmte als voor het meten van koude voor kleinverbruikers er drie typen meters op de markt zijn. Dit zijn traditionele meters, meters die tot maximaal 250 meter worden uitgelezen met walk/drive by-technologie en meters die vanaf 250 meter door een netwerk van aan elkaar geschakelde meters worden uitgelezen. De laatste twee typen meters zijn op afstand uitleesbare meters als bedoeld in het Besluit op afstand uitleesbare meetinrichtingen. Op basis van dit besluit moeten afnemers die beschikken over op afstand uitleesbare meters die op afstand worden uitgelezen, elke twee maanden een verbruiks- en kostenoverzicht ontvangen. Echter, voor het verkrijgen van de noodzakelijke data voor het opstellen van een verbruiks- en kostenoverzicht zou een meteropnemer elke twee maanden bij een afnemer een meting moeten verrichten bij meters die op minder dan 250 meter uitleesbaar zijn. Dit is niet kostenefficiënt. Daarom is gekozen om de frequentie waarmee verbruiks- en kostenoverzichten

verstuurd worden op basis van dit type meters gelijk te stellen met traditionele warmte- of koudemeters. Dit betekent dat een afnemer met een traditionele warmte- of koudemeter of een warmte- of koudemeter die op minder dan 250 meter uitleesbaar is, jaarlijks een verbruiks- en kostenoverzicht ontvangt. Een consument met een meter die op meer dan 250 meter uitleesbaar is, ontvangt standaard elke twee maanden een verbruiks- en kostenoverzicht. Voor meters die op grote afstand, door een netwerk van aan elkaar geschakelde meters, worden uitgelezen, geldt wel dat er tweemaandelijks een verbruiks- en kostenoverzicht moet worden verstuurd. Voor dit type meters is frequente uitlezing gangbare praktijk, waardoor het regelmatig versturen van verbruiks- en kostenoverzichten in deze situatie wel kostenefficiënt is. Op verzoek van de afnemer kan de frequentie waarmee de verbruiks- en kostenoverzichten worden verstuurd worden verlaagd, maar een afnemer van warmte of koude moet ten minste één maal per jaar een verbruiks- en kostenoverzicht ontvangen.

De frequentie van het versturen van een verbruiks- en kostenoverzicht door een leverancier van niet-netgebonden energie wisselt, doordat er geen sprake is van een vaste aansluiting en doordat er door een onregelmatige energiebehoefte een wisselende afname van energie is. Daarom kan een leverancier die over deze informatie beschikt, een verbruiks- en kostenoverzicht verstrekken aan een afnemer wanneer hij een factuur overhandigt, een overeenkomst sluit, een ontvangstbewijs bij een distributiestation overhandigt of wanneer er een transactie plaatsvindt.

Het verbruiks- en kostenoverzicht heeft ten doel om essentiële informatie over het energieverbruik en de kosten hiervoor te verstrekken aan een afnemer, zodat deze sneller tot energiebesparende maatregelen kan overgaan. Hierbij wordt op grond van artikel 10, derde lid, onder d, van de richtlijn, onderscheid gemaakt tussen de frequentie van het versturen van het verbruiks- en kostenoverzicht en het versturen van de factuur waarmee een leverancier het betalingsverzoek doet. Een afnemer betaalt het energieverbruik naar aanleiding van een ontvangen factuur en niet naar aanleiding van een ontvangen verbruiks- en kostenoverzicht. Zo kan het voorkomen dat een afnemer die over een op afstand uitleesbare meetinrichting beschikt, elke twee maanden een verbruiks- en kostenoverzicht ontvangt, maar alleen jaarlijks een factuur ontvangt. Wanneer het verbruiks- en kostenoverzicht eens per jaar wordt verstuurd, kan een leverancier wel besluiten om een verbruiks- en kostenoverzicht in dezelfde enveloppe of in dezelfde e-mail te verzenden aan een afnemer.

Evenals ten aanzien van een factuur, is in dit besluit vastgelegd dat het verbruiks- en kostenoverzicht voor alle energiesectoren in duidelijke en begrijpelijke taal moet worden opgesteld. Als (de totstandkoming van) het verbruiks- en kostenoverzicht volgens een afnemer onduidelijk is, geeft de energieleverancier hier op verzoek van een afnemer nadere uitleg over. Dit zorgt ervoor dat afnemers beter inzicht hebben in hun energieverbruik en ze deze gegevens beter kunnen vergelijken met het aanbod van een andere energieleverancier.

Door een verbruiks- en kostenoverzicht kunnen afnemers van zowel netgebonden als niet-netgebonden energiesoorten frequenter en meer gedetailleerde informatie krijgen over hun energieverbruik en de te verwachten kosten hiervoor. Daarom is gespecificeerd welke informatie een energieleverancier in het verbruiks- en kostenoverzicht moet opnemen, zodat de afnemer deze informatie kan gebruiken om zijn eigen verbruik en kosten voor energie te vergelijken met een aanbieding van een andere leverancier op bijvoorbeeld een prijsvergelijkingssite.

Net als op de factuur moeten op de verbruiks- en kostenoverzichten de verbruiksgegevens en de verbruiksonafhankelijke gegevens vermeld worden, zoals staat toegelicht in de vorige paragraaf. Wanneer een verbruiks- en kostenoverzicht en een factuur tegelijk worden verstuurd, is in artikel 10, derde lid, vastgelegd dat de verbruiksgegevens en de verbruiksonafhankelijke gegevens (artikel 4, eerste lid) niet te hoeven worden vermeld op zowel de factuur als het verbruiks- en kostenoverzicht, maar dat enkel de vermelding op de factuur volstaat. Bij netgebonden energievormen is het altijd mogelijk om dergelijke verbruiksgegevens te verstrekken, voor niet-netgebonden energievormen is al in de vorige paragraaf toegelicht dat dat niet altijd mogelijk is.

Daarnaast vermeldt een energieleverancier, indien dit mogelijk is, de informatie op de verbruiks- en kostenoverzichten over het energieverbruik in dezelfde periode van het voorgaande jaar. Alleen als een afnemer van energieleverancier is gewisseld, of minder dan een jaar een op afstand uitleesbare meetinrichting heeft, of als deze gegevens niet beschikbaar zijn, is dit niet mogelijk.

Op het verbruiks- en kostenoverzicht wordt indien mogelijk en nuttig een vergelijking met een andere afnemer uit dezelfde verbruikerscategorie gemaakt. Voor grootverbruikers is het meestal niet mogelijk – en in de gevallen dat het mogelijk is, niet nuttig – om dergelijke vergelijkingen te maken. Dat komt door het niveau van de gegevens waar de leverancier over beschikt, de eventuele bedrijfsvertrouwelijkheid van deze gegevens, het beperkte aantal grootverbruikers en de specificiteit van bedrijfsprocessen die een nuttige vergelijking tussen bedrijven verhinderen. Voor kleinverbruikers is dit wel mogelijk en nuttig, omdat hiermee de consument wordt uitgedaagd om energie te besparen.

In dit besluit wordt de voorkeur uitgesproken voor weergave van deze informatie in grafische vorm, zodat een afnemer in één oogopslag kan zien hoeveel energie hij heeft verbruikt.

Op een verbruiks- en kostenoverzicht moet conform artikel 10, eerste lid, onder e, van dit besluit contactinformatie te vinden zijn van consumentenorganisaties die een afnemer kunnen adviseren op het gebied van energiebesparing. Deze contactinformatie bevat ten minste het internetadres van de organisaties. Als er onduidelijkheden over de totstandkoming van het verbruiks- en kostenoverzicht zijn, kan een afnemer hier op zijn verzoek informatie van de energieleverancier over krijgen.

Voor leveranciers van elektriciteit en van gas, die leveren aan een kleinverbruiker die beschikt over een slimme meter die op afstand wordt uitgelezen, geldt dat zij een vergelijking van het energieverbruik in dezelfde periode in de voorgaande drie jaren opnemen in het verbruiks- en kostenoverzicht. Wanneer de frequentie tweemaandelijks is, vermeldt de leverancier het totale verbruik per twee maanden op het verbruiks- en kostenoverzicht. Wanneer een afnemer drie jaar bij dezelfde leverancier blijft, staan er dus maximaal 18 tweemaandelijkse verbruiken op het overzicht. Dit zorgt voor inzicht in het actueel en het historisch energieverbruik van een energieafnemer. Als een consument tussentijds is veranderd van energieleverancier, is het niet mogelijk om dit inzicht te genereren. In dat geval ontvangt de consument deze informatie voor de duur van het contract.

In artikel 10, tweede lid, onder b, van de richtlijn staat dat een consument naast de verbruiks- en kostenoverzichten ook tot 24 maanden terug toegang moet hebben tot gedetailleerde verbruiksgegevens, namelijk per dag, week, maand en jaar. Voor consumenten is al geregeld dat netbeheerders op verzoek van een consument gedetailleerde gegevens beschikbaar stellen aan derden (artikel 26ab, vierde lid van de Elektriciteitswet 1998 en artikel 13b, vierde lid, van de Gaswet). Dit zijn onafhankelijke dienstenaanbieders, waaronder energieleveranciers. De consument kan kiezen welke partij de beschikking krijgt over zijn meetgegevens, zodat deze partij op basis van deze gegevens energiebesparingsadvies op maat kan geven. Uit de monitoringsrapportage blijkt dat dit soort dienstverlening beschikbaar is en een snelle ontwikkeling doormaakt. Daarom is het niet nodig om op dit moment aanvullende regels te stellen.

4. Informatie-uitwisseling

Om een afnemer op passende wijze te informeren over de factureringsgegevens en de gegevens die op het verbruiks- en kostenoverzicht staan vermeld, mag een energieleverancier de factuur en de verbruiks- en kostenoverzichten, op verzoek van een afnemer, aan de afnemer verstrekken langs elektronische weg, zoals per e-mail of op een beveiligde internetpagina. De keuze voor de wijze van het ontvangen van de facturen en de verbruiks- en kostenoverzichten ligt bij de afnemer. Het actief aanbieden van een verbruiks- en kostenoverzicht leidt tot beter gebruik van de overzichten en dus tot meer energiebesparing. Actief aanbieden van een verbruiks- en

kostenoverzicht is bijvoorbeeld door een schriftelijk bericht, of een e-mail met het verbruiks- en kostenoverzicht in de bijlage. De wijze waarop een afnemer de factuur en de verbruiks- en kostenoverzichten ontvangt kan worden vastgelegd in het contract dat de afnemer met de leverancier aangaat.

Op verzoek van de afnemer verstrekt een leverancier van elektriciteit, gas, warmte, koude of brandstof de factuur en de verbruiks- en kostenoverzichten aan een derde partij. Dit kan bijvoorbeeld een onafhankelijke dienstenaanbieder zijn, die een afnemer advies over energiebesparing kan geven op basis van deze verbruiksgegevens. Voor kleinverbruikers van elektriciteit en gas is reeds in artikel 26ab, vierde lid, van de Elektriciteitswet 1998 en in artikel 13b, vierde lid, van de Gaswet vastgelegd dat de netbeheerder de gedetailleerde verbruiksgegevens op verzoek van de afnemer aan een derde partij mag verstrekken. In alle gevallen moeten de privacyregels in acht worden genomen bij het delen van verbruiksgegevens van afnemers. Om dit te borgen is, in overeenstemming met artikel 8, onder a, van de Wet bescherming persoonsgegevens, geregeld dat een leverancier (en in voorkomend geval een netbeheerder) alleen bovengenoemde informatie mag delen als daarvoor expliciet toestemming is gegeven door een afnemer. Voor grootverbruikers en kleinverbruikers van warmte, koude en brandstof is dit nog niet geregeld. Daarom is in artikel 13 van dit besluit vastgelegd dat op verzoek van deze afnemers een energieleverancier of een leverancier van brandstof de beschikbare facturen en verbruiks- en kostenoverzichten aan een door de afnemer geselecteerde aanbieder van energiediensten verstrekt.

5. Kosten voor facturering en verbruiks- en kostenoverzichten

In dit besluit worden specificaties opgenomen voor het in rekening brengen van kosten voor de verbruiks- en kostenoverzichten en de factureringskosten. Een leverancier van gas en elektriciteit mag voor het verstrekken van de verbruiks- en kostenoverzichten en de facturen geen kosten in rekening brengen. Dit geldt ook voor een leverancier van warmte, die op grond van het niet-meer-dan-anders-principe geen hogere kosten in rekening mag brengen dan voor de levering van gas aan de orde zou zijn (artikel 5, van de Warmtewet). Ten aanzien van de kosten voor de kostenverdeling van warmte voorziet de Warmtewet al in een integraal, redelijk tarief, voor activiteiten die in rekening worden gebracht in verband met de levering van warmte (artikel 8a, vierde lid van de Warmtewet). Er is geen noodzaak om te voorzien in de regulering van tarieven voor de kosteverdelingsystematieken van koude.

6. Consultatie

PM

7. Uitvoerings- en handhavingstoets (door Cbp en ACM)

PM

8. Bedrijfseffectentoets

In opdracht van de Minister van Economische Zaken heeft SIRA consulting een onderzoek gedaan naar de effecten van de implementatie van de richtlijn op de administratieve lasten en nalevingskosten van bedrijven en burgers en de uitvoeringslasten van de overheid. Uit dit onderzoek blijkt dat de regeldrukeffecten beperkt blijven doordat Nederland op belangrijke punten kan aansluiten bij het huidige beleid. Er is gekozen voor een lastenluwe implementatie door geen aanvullend nationaal beleid op te nemen. De belangrijkste wijzigingen van het besluit kostenoverzicht energie 2014 ten opzichte van het huidige Besluit kostenoverzicht energie zijn:

- Zowel op de factuur als ook op het verbruiks- en kostenoverzicht vermeldt een energieleverancier:

- hoeveel energie een afnemer heeft afgenomen;
- als hier sprake van is en de afnemer over een meter beschikt die dit kan registreren, de hoeveel energie die een afnemer heeft teruggeleverd aan het net (bijvoorbeeld door zonnepanelen);
- de daadwerkelijke kosten voor afgenomen en geleverde energie worden vermeld.
- Een energieleverancier vermeldt op het verbruiks- en kostenoverzicht voor consumenten van elektriciteit en gas met een slimme meter de totale verbruikte energie per twee maanden in de afgelopen drie jaar (of een andere termijn indien dit is afgesproken met de consument).
- Op verzoek van de consument mag een energieleverancier de factuur en het verbruiks- en kostenoverzicht op elektronische wijze verstrekken, maar de afnemer moet dan duidelijk worden geïnformeerd over het feit dat hij een factuur of een verbruiks- en kostenoverzicht ontvangt.
- Een energieleverancier brengt geen kosten in rekening voor het verstrekken van de factuur en het verbruiks- en kostenoverzicht.

Voor de onderdelen van de Richtlijn die in het besluit worden geïmplementeerd (artikelen 9 (gedeeltelijk), 10 en 11) heeft SIRA consulting berekend dat de eenmalige administratieve lasten en nalevingskosten voor bedrijven respectievelijk €0 en verwaarloosbaar zijn. Wat betreft de structurele kosten die bedrijven na inwerkingtreding van dit besluit zouden moeten maken heeft SIRA consulting berekend dat de administratieve lasten en de nalevingskosten respectievelijk verwaarloosbaar en €0 zijn. Vanuit de energiesector zijn signalen ontvangen dat de nalevingskosten hoger zullen zijn dan SIRA consulting aangeeft. Dit wordt nader gedefinieerd tijdens de consultatie.

9. Vaste verandermomenten

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip dat zo dicht mogelijk bij de publicatiedatum ligt. Hiermee wordt afgeweken van het beleid inzake de publicatie en inwerkingtreding van regelgeving (Kamerstukken II 2009/10, 29 515, nr. 309). Deze afwijking is gerechtvaardigd omdat de Europese termijn voor de implementatie van de richtlijn, 5 juni 2014, onvoldoende ruimte biedt voor toepassing van dit beleid.

II. Artikelen

Artikel 1

In de begripsbepalingen van het besluit is zoveel mogelijk aangesloten bij de definities in de (Europese) Richtlijn meetinstrumenten, het Meeteenhedenbesluit 2006, de Wet implementatie EU-richtlijnen energie-efficiëntie, de Gaswet, de Elektriciteitswet 1998 en de Warmtewet. Alleen in enkele gevallen is in dit artikel gekozen voor een aanvullende definitie. Dit is aan de orde bij de definitie van een leverancier van brandstof, die betrekking heeft op alle leveranciers van energie door middel van een energienetwerk dat niet permanent met een afnemer is verbonden. Ook is gekozen voor een specifieke definitie van een energieleverancier, die betrekking heeft op alle leveranciers van energie die wel permanent met een afnemer verbonden zijn in een energienetwerk. Deze definities zijn noodzakelijk omdat de richtlijn soms afwijkende regels bevat voor energie die al dan niet door middel van een energienetwerk wordt geleverd.

Artikel 2

Een factuur is een belangrijk instrument om een afnemer te informeren over het energieverbruik en de kosten hiervoor en bevat een prikkel om energie te besparen. Dit artikel regelt dat een energieleverancier of een leverancier van brandstof tenminste één keer per jaar een factuur geeft aan een afnemer van die producten. Dit vloeit voort uit bijlage VII, onder 1.1, van de richtlijn. Een energieleverancier of een leverancier van brandstof kan zelf kiezen op welk tijdstip de factuur wordt verstuurd.

Deze bepaling heeft alleen betrekking op de overhandiging van een factuur en heeft geen betrekking op gehanteerde betalingsmodaliteiten. Een energieleverancier en een leverancier van brandstof kunnen het vaak voorkomende systeem van voorschotrekningen, waarbij een afnemer maandelijkse vooruitbetalingen op de factuur doet, gewoon voortzetten.

Artikel 3

Een afnemer moet een factuur kunnen begrijpen alvorens er kan worden overgegaan tot energiebesparing. Daarom bepaalt het eerste lid dat een energieleverancier of een leverancier van brandstof een factuur opstelt in duidelijke en begrijpelijke taal. Daarnaast regelt het tweede lid van dit artikel dat een leverancier meer informatie over een factuur verstrekt als een afnemer daarom vraagt. Deze voorschriften vloeien voort uit artikel 10, derde lid, onder b, tweede zinsdeel en onder e, van de richtlijn.

Artikel 4

De informatie die in een factuur wordt verstrekt, moet tot de essentie worden beperkt. Een factuur bevat daarom alleen de informatie die een afnemer nodig heeft om de factuur goed te begrijpen. Deze informatie is opgesomd in artikel 10, derde lid, onder c, en bijlage VII, onder 1.2, onderdeel a, van de richtlijn.

In de artikelen 35 en 35a van de Wet op de omzetbelasting 1968 is al omschreven wanneer een factuur aan ondernemers moet worden verstrekt, en welke informatie daarop moet staan. Dit artikel bevat enkele aanvullende voorschriften op die bepalingen en dit artikel is ook van toepassing op facturering van particulieren. In artikel 4, eerste lid, zijn daarom voorschriften opgenomen voor een factuur van een.

Onderdeel a stelt de periode vast waarop een factuur betrekking heeft. Het is aan een leverancier of een handelaar in brandstoffen om de omvang van deze periode te bepalen. Deze periode moet echter dusdanig gekozen worden dat de factuur begrijpelijk blijft voor de afnemer. Een leverancier kan dus niet teveel facturen verstrekken, of facturen verstrekken over onsamenvangende tijdsintervallen.

Op grond van onderdeel b wordt de afgenomen energie uitgedrukt in de betreffende periode.

Ingevolge onderdeel c bevat een factuur het verbruiksafhankelijke energietarief dat door een energieleverancier is overeengekomen met een afnemer.

Onderdeel d regelt dat een factuur – indien hiervan sprake is – de totale door een afnemer aan het net geleverde energie vermeldt. Deze informatie is van belang voor de inschatting van de uiteindelijke energiekosten van een afnemer, die tevens energie aan het net levert, bijvoorbeeld met behulp van zonnepanelen en indien een afnemer beschikt over een meter die dergelijke informatie kan registreren, zoals een slimme meter.

Onderdeel e bepaalt dat een leverancier op een factuur de netto hoeveelheid aan het net geleverde energie vermeldt. Dit is de hoeveelheid afgenomen energie (als bedoeld in onderdeel b), verminderd met de aan het net geleverde energie (als bedoeld in onderdeel c). Hierdoor kan een afnemer zien hoeveel energie hij heeft bespaard door middel van bijvoorbeeld zonnepanelen.

Onderdeel f regelt dat een leverancier in voorkomend geval ook de overeengekomen waarde vermeldt die hij toekent voor de energie die een afnemer aan het net heeft geleverd.

Ook vermeldt de factuur op grond van onderdeel g het verbruiksonafhankelijke energietarief dat door een energieleverancier in rekening wordt gebracht bij een afnemer. Deze verbruiksonafhankelijke kosten bestaan uit bijvoorbeeld de heffingskorting, de kosten voor het gebruikmaken van een energienetwerk, of het vastrecht.

Op grond van onderdeel h vermeldt een factuur ook de totale kosten voor de afgenomen energie in de betreffende periode. Dit is het gehele bedrag dat een afnemer betaalt aan een energieleverancier. Dit bedrag bestaat uit de overeengekomen verbruiksafhankelijke energiekosten, de verbruiksonafhankelijke kosten voor het gebruik van het energienetwerk, indien van toepassing verminderd met de waarde van de aan het net geleverde energie.

In artikel 4, tweede lid, zijn voorschriften opgenomen voor een factuur van een leverancier van brandstof. Een factuur van een leverancier van brandstof bevat in ieder geval de datum van de transactie met een afnemer, een totale hoeveelheid afgenomen brandstof en de totale kosten voor de brandstoflevering.

Artikel 5

Op grond van de richtlijn zijn de energiekosten een zo nauwkeurig mogelijk weerspiegeling van het energieverbruik. Om die reden worden energiekosten zo min mogelijk geschat. Alleen indien een afnemer geen, of niet tijdig, energieverbruik aan een leverancier meldt, kan een factuur op grond van artikel 10, eerste lid, tweede alinea, van de richtlijn, worden gebaseerd op het geschatte verbruik.

Dit besluit bevat geen wijzigingen in de huidige factureringssystematiek voor afnemers die niet beschikken over een op afstand uitleesbare meetinrichting die op afstand wordt uitgelezen. Deze afnemers worden jaarlijks door een leverancier verzocht om zelf de meterstanden uit te lezen en aan de leverancier mede te delen. Een leverancier kan een factuur op dergelijke informatie blijven baseren. Alleen als een afnemer deze informatie niet tijdig beschikbaar stelt, stelt een leverancier de factuur vast op basis van een schatting van het energieverbruik.

Artikel 6

Naast een factuur, is een verbruiks- en kostenoverzicht een belangrijk middel om een afnemer te informeren over het energieverbruik en om energiebesparing te stimuleren. Daarom regelt artikel 6 dat een energieleverancier of een leverancier van brandstof tenminste één keer per jaar een verbruiks- en kostenoverzicht geeft aan een energieafnemer (artikel 10, eerste lid, eerste alinea, en derde lid, onder c, van de richtlijn).

Dit artikel is ook van toepassing op afnemers van warmte of van koude die beschikken over een op afstand uitleesbare warmtemeter die op afstand wordt uitgelezen met een radiofrequentie die minder dan 250 meter ver draagt, of op afnemers van warmte of koude die beschikken over een meter die niet op afstand wordt uitgelezen. Het is niet kostenefficiënt om de meeste van deze meters vaker dan één keer per jaar uit te lezen.

Artikel 7

Op grond van de richtlijn moet een energieafnemer voldoende informatie ontvangen over zijn energiekosten (artikel 10, eerste lid, eerste alinea, en derde lid, onder c, van de richtlijn). Het potentieel van een op afstand uitleesbare meetinrichting die op afstand wordt uitgelezen, wordt het meeste benut als een afnemer ten minste zes keer per jaar een verbruiks- en kostenoverzicht krijgt. Alleen als een afnemer daarom verzoekt mag een leverancier minder vaak een verbruiks- en kostenoverzicht verstrekken. Dit beleid wordt ongewijzigd voortgezet ten aanzien van gas- of elektriciteitsafnemers. Dit beleid blijft ook gelden voor afnemers van warmte of van koude, die beschikken over een op afstand uitleesbare warmte- of koudemeter die op afstand wordt uitgelezen door een radiofrequentie van meer dan 250 meter.

Artikel 8

Een leverancier van brandstof hoeft alleen een verbruiks- en kostenoverzicht te verstrekken als, en voor zover, de daarvoor benodigde gegevens beschikbaar zijn. Een leverancier van brandstof heeft niet altijd informatie om een verbruiks- en kostenoverzicht op te stellen, bijvoorbeeld indien een automobilist slechts incidenteel brandstof afneemt bij een wegtankstation dat slechts incidenteel wordt gepasseerd, of indien een sector zeer klein is, zoals in de huisbrandoliesector. In die omstandigheden ligt het niet voor de hand dat een leverancier van brandstof voldoende gegevens heeft om – elementen van – een verbruiks- en kostenoverzicht te verstrekken. Een leverancier van brandstof zal de informatie waarover hij wel beschikt vermelden op een verbruiks- en kostenoverzicht. Hij verstrekt waar dit mogelijk is een verbruiks- en kostenoverzicht bij een factuur, bij een overeenkomst, bij een transactie of bij een ontvangstbewijs aan afnemers. Dit vloeit voort uit

artikel 10, derde lid, onder c, van de richtlijn. In het algemeen deel van deze nota van toelichting is al aangegeven dat een leverancier van brandstof deze informatie vooral kan verstrekken indien er een bestendige relatie is met de afnemer. Zo is het wellicht mogelijk dat een leverancier van brandstoffen één of meerdere keren per jaar een verbruiks- en kostenoverzicht verstrekt aan afnemers die participeren in een loyaliteitsprogramma, die in het bezit zijn van een tankpas, of die altijd tanken bij dezelfde leverancier.

Artikel 9

Een verbruiks- en kostenoverzicht moet een afnemer stimuleren tot energiebesparing. Daarom bepaalt het eerste lid dat een energieleverancier of een leverancier van brandstof een verbruiks- en kostenoverzicht opstelt in duidelijke en begrijpelijke taal.

Op grond van het tweede lid geeft een leverancier een verbruiks- en kostenoverzicht dusdanig vorm dat de individuele situatie van een afnemer daaruit blijkt.

Daarnaast regelt het derde lid dat een leverancier meer informatie over de totstandkoming van het verbruiks- en kostenoverzicht verstrekt als een afnemer daarom vraagt. Deze voorschriften vloeien voort uit artikel 10, derde lid, onder b, tweede zinsdeel, en onder e, van de richtlijn.

Op grond van artikel 10, derde lid, onder d, van de richtlijn, regelt het vierde lid, dat een verbruiks- en kostenoverzicht niet gelijk te stellen is met een factuur omdat laatstgenoemde document tevens een betalingsverzoek bevat.

Artikel 10

Dit artikel beschrijft de informatie die een verbruiks- en kostenoverzicht moet bevatten. Deze bepaling vloeit voort uit artikel 10, derde lid, onder c, en bijlage VII, onder 1.2 en onder 1.3, van de richtlijn. De informatie is niet noodzakelijk om een factuur goed te begrijpen, maar is noodzakelijk om een afnemer meer inzicht te geven in het energieverbruik en te prikkelen tot energiebesparing. Daarom moet een energieleverancier deze informatie op het verbruiks- en kostenoverzicht vermelden op grond van artikel 10, eerste lid, van dit besluit.

Op grond van onderdeel a vermeldt een verbruiks- en kostenoverzicht van een energieleverancier de gegevens die ook op een factuur zouden worden vermeld. Deze gegevens zijn al toegelicht bij artikel 4, eerste lid.

Ingevolge onderdeel b geeft een verbruiks- en kostenoverzicht een realistische inschatting van de jaarlijkse energiekosten die een afnemer moet betalen. Een leverancier kan deze inschatting eveneens gebruiken bij het berekenen van de eventuele voorschotten op de energiefactuur die een afnemer moet betalen. Die informatie geeft een afnemer meer inzicht in het energieverbruik en kan hem prikkelen om meer energie te besparen.

Onderdeel c bepaalt dat een leverancier, indien dit mogelijk en nuttig is, een vergelijking opstelt van het energieverbruik van een afnemer met het energieverbruik van een gemiddelde energieafnemer uit een vergelijkbare verbruikerscategorie. Hierbij wordt rekening gehouden met bijvoorbeeld de gezinssamenstelling (aantal personen in het huishouden), het woningtype, de bouwperiode of het verwarmingstype. In de vergelijking met de gemiddelde genormaliseerde of benchmark-energieafnemer zijn geen gegevens van het voorgaande jaar nodig. Het is daarom niet relevant of een afnemer in het vorige jaar gebruik maakte van dezelfde aansluiting of van dezelfde leverancier.

Op grond van onderdeel d bevat een verbruiks- en kostenoverzicht indien dit mogelijk is een vergelijking van het energieverbruik van de afnemer in de periode waarop het verbruiks- en kostenoverzicht betrekking heeft, met het energieverbruik van een vergelijkbare afnemer in dezelfde periode van het voorgaande jaar. Bij voorkeur geschiedt deze vergelijking niet alleen door een getalsmatige vergelijking, maar ook op grafische wijze. De vergelijking kan alleen worden opgesteld als een afnemer in dezelfde periode van het voorgaande jaar gebruik maakte van dezelfde aansluiting en zijn energie in die periode afnam van dezelfde leverancier. In andere gevallen, wanneer een afnemer is verhuisd of van leverancier is gewisseld, wordt niet van een leverancier

verlangd dat deze een dergelijke vergelijking weergeeft in het verbruiks- en kostenoverzicht. Een leverancier koppelt de huidige prijs per meeteenheid aan de verbruiksgegevens in de desbetreffende periode in het voorgaande jaar. Hiervoor worden dezelfde prijs per meeteenheid en variabele kosten gebruikt als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder c, g en h. Als het niet mogelijk is om een grafische vergelijking te maken, vermeldt een leverancier een numerieke vergelijking.

Een leverancier informeert een afnemer op grond van onderdeel e over de contactgegevens, waaronder de internetpagina, van organisaties die informatie verstrekken over energiebesparing. Deze contactinformatie kan worden verstrekt in het verbruiks- en kostenoverzicht.

Artikel 10, tweede lid, regelt dat ook een leverancier van brandstof een verbruiks- en kostenoverzicht kan verstrekken aan een afnemer. Een leverancier van brandstof is echter niet, of niet altijd geheel, in de gelegenheid om alle gegevens op een verbruiks- en kostenoverzicht te vermelden die in artikel 10, eerste lid, omschreven zijn. Een leverancier van brandstof vermeldt daarom alleen de gegevens op een verbruiks- en kostenoverzicht als, en voor zover, hij daarover beschikt.

Op grond van artikel 10, derde lid, kan een energieleverancier of een leverancier van brandstof besluiten om bepaalde informatie niet op een verbruiks- en kostenoverzicht te verstrekken als die informatie al is opgenomen op een factuur die gelijktijdig met het overzicht wordt verstrekt. Hiervan is sprake bij afnemers die niet beschikken over een op afstand uitleesbare meter die op afstand wordt uitgelezen, bij afnemers die wel over zo'n meter beschikken maar die hebben verzocht om deze niet op afstand uit te lezen of die een leverancier hebben gevraagd om maar één keer per jaar een verbruiks- en kostenoverzicht te verstrekken. In dergelijke gevallen hoeven niet dubbele gegevens op een factuur en een verbruiks- en kostenoverzicht te worden vermeld en kunnen de gegevens op het verbruiks- en kostenoverzicht worden beperkt tot nog niet op de factuur vermelde gegevens voor zover deze gegevens beschikbaar zijn (dit zijn de gegevens als bedoeld in artikel 10, eerste lid, onder c tot en met e).

Artikel 11

Vanwege de grootschalige uitrol van de op afstand uitleesbare meetinrichting die op afstand wordt uitgelezen, zullen steeds meer kleinverbruikers in het bezit komen van zo'n meter (bijlage 1, onder 2, van Richtlijn 2009/72/EG of bijlage 1, onder 2, van Richtlijn 2009/73/EG). Het doel van deze meters is om meer informatie over het energieverbruik te verstrekken aan een afnemer. Door deze meter heeft een leverancier de beschikking over het energieverbruik van een afnemer. Dit artikel bepaalt dat deze informatie beschikbaar wordt gesteld aan een afnemer. Daartoe vermeldt een leverancier de hoeveelheid energie die een afnemer volgens ieder verbruiks- en kostenoverzicht heeft afgenomen in de afgelopen 36 maanden of, indien dit korter is, in de periode van het leveringscontract (artikel 10, tweede lid, onder a, van de richtlijn).

Artikel 12

Een afnemer moet kunnen kiezen of hij de factuur of het verbruiks- en kostenoverzichten per post of elektronisch wil ontvangen. Hij kan zijn verzoek bijvoorbeeld indienen bij het aangaan van een leveringsovereenkomst, of gedurende de looptijd van zo'n contract. Wel moet de leverancier een verbruiks- en kostenoverzicht actief aanbieden aan de afnemer. Het is dus niet voldoende dat de leverancier het verbruiks- en kostenoverzicht op een (persoonlijke) webpagina zet zonder de afnemer hierop te wijzen. Met deze bepaling is geborgd dat een afnemer een factuur of een verbruiks- en kostenoverzicht langs elektronische weg ontvangt (artikel 10, derde lid, onder b, eerste zinsdeel, van de richtlijn). Doordat een afnemer zelf kan kiezen over de manier waarop hij deze informatie ontvangt, is deze informatie tevens op passende wijze toegankelijk is voor een afnemer (artikel 11, eerste lid, tweede zin, van de richtlijn).

Artikel 13

Een afnemer die meer controle wil over zijn energieverbruik kan de hulp van een aanbieder van energiediensten inroepen (artikel 10, derde lid, onder a, van de richtlijn). Dit artikel bepaalt dat

een leverancier op verzoek van een afnemer de beschikbare facturen en de verbruiks- en kostenoverzichten verstrekt aan een door een afnemer aangewezen aanbieder van energiediensten. Een aanbieder van energiediensten kan op basis van de informatie die een leverancier heeft verstrekt, advies op maat verstrekken aan een afnemer. Een leverancier zal de informatie alleen verstrekken op basis van een ondubbelzinnig verzoek van een afnemer, waardoor er geen sprake is van een inbreuk op de beveiliging en de vertrouwelijkheid van de persoonsgegevens van een afnemer. Voor kleinverbruikers van gas of elektriciteit is deze systematiek al neergelegd, zodat dit voorschrift alleen betrekking heeft op grootverbruikers van gas, elektriciteit of warmte, of op verbruikers van koude (artikel 13b, derde lid, van de Gaswet en artikel 26ab, vierde lid, van de Elektriciteitswet 1998).

Artikel 14

Dit artikel bepaalt dat een energieleverancier of een leverancier van brandstof een factuur of een verbruiks- en kostenoverzicht kosteloos verstrekt aan een afnemer. Dit voorschrift implementeert artikel 11, eerste lid, eerste zin, en artikel 11, tweede lid, eerste zin, van de richtlijn.

III. Transponeringstabel

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of in bestaande regelgeving; toelichting indien niet geïmplementeerd of uit zijn aard geen implementatie behoeft	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting van keuze(n) bij de invulling van beleidsruimte
Artikel 10, eerste lid, eerste alinea, derde lid, onder c	Artikelen 6 en 7	Geen	
Artikel 10, eerste lid, eerste alinea, derde lid, onder c en e	Artikel 8	Geen	
Artikel 10, eerste lid, tweede alinea	Artikel 5	Geen	

Artikel 10, tweede lid, onder a	Artikel 11	Geen	
Artikel 10, tweede lid, onder b	Al geïmplementeerd in artikel 13b, tweede en vierde lid, van de Gaswet en artikel 26ab, tweede en vierde lid, van de Elektriciteitswet 1998	Geen	
Artikel 10, derde lid, onder a	Al geïmplementeerd voor kleinverbruikers van gas en van elektriciteit (artikel 13b, derde lid, van de Gaswet en artikel 26ab, derde lid, van de Elektriciteitswet 1998). Voor overige afnemers geïmplementeerd in artikel 13	Geen	
Artikel 10, derde lid, onder b, eerste zinsdeel	Artikel 12	Geen	
Artikel 10, derde lid, onder b, tweede zinsdeel en onder e	Artikelen 3 en 6, eerste en tweede lid	Geen	
Artikel 10, derde lid, onder c, bijlage VII, onder 1.1	Artikel 2	Geen	

Artikel 10, derde lid, onder c, bijlage VII, onder 1.2, onderdeel a	Artikel 4	Geen	
Artikel 10, derde lid, onder c, bijlage VII, onder 1.2, onder b en c, en onder 1.3	Artikel 7	Geen	
Artikel 10, derde lid, onder d	Artikel 9, vierde lid	De optie om te bepalen dat bij de factuur gevoegde informatie niet als een betalingsverzoek wordt beschouwd	<u>Zie onderdeel I, § 3</u>
Artikel 11, eerste lid, eerste zin en tweede lid, eerste zin	Artikel 15	Geen	
Artikel 11, eerste lid, tweede zin	Artikel 12	Geen	
Artikel 11, tweede lid, tweede zin		De optie om te bepalen dat bepaalde kosten in rekening te brengen die een derde heeft gemaakt ten behoeve van het opstellen van facturen voor het verbruik van warmte	Van deze optie wordt geen gebruik gemaakt. Zie onderdeel I, § 4

De Minister van Economische Zaken,